

VIDA - Virgin Island – Danish Apprenticeship Program 2000-2006

VIDA programmet blev etableret med baggrund i behovet for en systematisk bevaringsindsats for bygningskulturen på de tidligere Dansk Vestindiske Øer.

Undertegnede; arkitekt Ulla Lunn, oplevede dette behov ved et besøg på USVI i 2000. Jeg har baggrund og erfaring fra den danske branche for bygningsbevaring opsøgte derfor de Vestindiske bygningsmyndigheder, Historic Preservation Office, for at foreslå et samarbejde. En samarbejdsaftale fungerede frem til 2005.

Vest Indisk bygningskultur er bygget med europæiske håndværkstraditioner, men tilpasset troperne. Traditionerne går tilbage til koloniens grundlæggelse og afrikanske slaver blev oplært i de europæiske bygningshåndværk af bl.a. Brødremenighedens missionærer. Den europæiske 'mesterlære', med lærling, svend og mester, holdt sig helt frem til 2. verdenskrig, hvor den amerikanske byggeindustri og skolesystem slog igennem. For at bevare bygningskulturen derovre er der i dag brug for gode håndværkere, arkitekter til opmåling og registrering og strategi, samt historikere til arkivstudier og kulturhistoriske analyser.

Samarbejdet har været baseret på en enkel idé; at dygtige danske håndværkslærlinge bliver sendt over på et 5-8 ugers kursusforløb, hvor de arbejder sammen med lokale unge, der efterfølgende tilbydes oplæring i håndværket på korte kurser i DK for at kvalificere sig til et skoleophold i USA.

For danske lærlinge findes en ordning, hvor lærlingelønnen kan tages med i et praktikophold, evt. i udlandet. Dertil stillede SIRIUS rejsepenge til rådighed. Det var især Odense Tekniske Skole og Herning Tekniske skole, der indgik i pilotprojektet, der fungerede over 5 år.

Danske arkitekter har opmålt og registreret Vest Indisk bygningskultur frem til 1960'erne, og undertegnede har forsket i bygningsteknologien. Men der er stort behov for at Vestindiske universitetsstuderende bliver oplært i opmåling, registrering, arkivstudier og planlægning for at kunne bevare bygningskulturen, samt efteruddannelse af de lokale arkitekter ved studieophold i DK.

Både danske, vestindiske og amerikanske historikere forsker i Vestindiens historie, bl.a. fordi arkiverne er så mangfoldige. Sprog og digitalisering af arkivalierne er imidlertid en barriere.

En samlet indsats for bevaring af den danske kolonihistoriske bygningskultur kunne gives en fremtid ved en udvekslings- og legatordning med et 7-10 års perspektiv.

Enkelte større restaureringsprojekter har været forsøgt finansieret med danske fonde, men har mødt det problem at samarbejde med USVI og lokalregeringen har manglet en politisk blåstempling fra dansk side. Således har jeg beskrevet både projekt til restaurering af Fort Frederik og projekt til et dansk hus kaldet 'Center for preservation of Danish Virgin Island Culture' (Se WJ Mission-brief 4. pind)

For at bryde 'hønen-ægget' situationen omkring den manglende indsigt i Dansk - Vestindisk historie og dermed mangel på lydhørhed for projekterne, arbejder jeg nu med at skabe en vandrestilling om 'Kolonien Monumenter – bygninger og mennesker' der skal åbne i København 2010, og derefter vandre både til Norge, Flensborg, Jylland, Washington og St. Croix. Udstillingen skildrer vestindisk bygningskultur og de mennesker der byggede og lod bygge. Mange bygherrer byggede, såvel i Vest Indien som i Danmark, for de formuer der blev tjent. Udstillingen omfatter fem fortællinger: 1: Missionæren og missionen, 2: Slaven og plantagen, 3: Embedsmanden og Fortet, 4: Adelen og Kongens besiddelser, 5: De frifarvede og byen.

Af andre projekter i støbeskeen kan her nævnes: Dokumentarfilmen 'The Afro-Danes', af AnkerLi, og Golden Days Festivalen i 2010: 'Import – eksport – København i 1700-tallet'

Såfremt der bliver mulighed for det stiller jeg gerne op med en mere konkret plan for samarbejde ved en senere lejlighed.

Med venlig hilsen
Ulla Lunn
Arkitekt m.a.a.
Kristian Zahrtmanns Plads 83,2,tv.
2000 Frederiksberg
+45 26157727